

i disse Forhold, er klart, at bornholmske Jordebogsafgifter i Virkeligheden i alt væsentligt ere det samme som Skatter. Det har jeg ogsaa tidligere gjort gældende, men det er vanskeligt nøjagtigt at bevise det, da de jo stamme fra gammel Tid. En Del af Øen har hørt under Erkebiskoppen i Lund, Kapitlet i Lund, en Del under Kirker og Hospitaler o. s. v., det gaar saa langt tilbage, at vi godt kunne gaa ud fra, at Afgifterne fuldstændig have Karakter af Statsskatter. Derfor mener jeg, at det ikke er nogen særlig Begunstigelse, her er Tale om, men kun en Retfærdighedshandling, der sker; og de ærede Medlemmer, der have udtalt sig, have jo ogsaa fundet, at der var Anledning til at gøre denne Indrømmelse.

Saa er der jo, som vi hørte, det særlige, højst ejendommelige Forhold, at Staten i sin Tid har solgt Skatterne til private. Der er 100 Gaarde eller lidt mere, hvor Staten for lang Tid siden, i hvert Fald før 1696, har solgt Skatterne til private. Af disse er der omtrent 80 Gaarde, hvor Gaardejeren har købt Skatten af sin egen Gaard, medens der er en Snøs Gaarde eller saa, hvor Skatten ydes til Trediemand. Det vil nu være meget uheldigt for disse Ejendomme, naar de faa Ejendomsskyld og komme til at svare lige med de andre Ejendomme, at der saa desuden er en Skat, som ydes til private. Ejendommene ville blive meget uheldigt stillede ved Køb og Salg, idet man straks vil sige, at der er dobbelte Skatter, og de ere ikke gode at have med at gøre. Man har derfor fundet Anledning til for disse 20 Gaarde at indrømme en Lempelse, idet der af det Beløb, der betales til Amtsrepartitionsfonden, skal udredes $\frac{7}{25}$ af Afgiften, hvorhos der aabnes Adgang til, at den kan blive afløst i $5\frac{1}{2}$ Aar i Lighed med, hvad der finder Sted for de Gaarde, hvor Skatten ydes til Staten. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds udtalte, at Loven ikke er rigtig klar. Det forekommer mig dog, at der ikke er noget væsentligt at rette, der er intet, der kan give Anledning til nogen Misforstaaelse. Der er ganske vist det, at Forholdet kan trække noget ud, idet det er bestemt, at Staten skal betale de $\frac{7}{25}$ i indtil 20 Aar, og at man saa i Løbet af denne Tid ved Hjælp af et af Amtsraadet nedsat Udvalg skal se at faa hele Afgiften afløst. Jeg ser dog ikke noget absolut uheldigt i, at Forholdet ordnes paa denne Maade. Jeg kan ogsaa slutte mig til Lovforslagets § 7, der handler om

de sønderjydske Sogne. Det er jo der, som vi hørte fra det ærede 4de kongevalgte Medlem (Steffensen), maaske noget usikkert, hvad der kan kaldes egentlig Skat og hvad der er Domæneafgift, men da man i 1867 bestemte, at et Beløb af 6 Rdlr. 80 Sk. skulde kaldes Gammelskat, mener jeg, at det var ganske vilkaarligt og bløt for at faa Lighed tilvejebragt med det øvrige Land, hvor man havde en Gammelskat af den nævnte Størrelse. Det overskydende kaldte man saa Jordebogsafgift, men jeg mener, at denne Jordebogsafgift dernede maa betragtes ganske som en Statsskat, i Lighed med hvad der gælder om de bornholmske Jordebogsafgifter, saa at der kan være Grund til, uanset den Lempelse, som fandt Sted i 1867, at indrømme en endnu lettere Adgang til Afløsning af Afgifterne, i Lighed med, hvad der skete ved Tiendeloven. Da vi nu ere saa nær ved Samlingens Slutning, vil jeg haabe, at Lovforslaget kan gaa igennem, uden at vi behøve at nedsætte noget Udvalg. Men skulde det ske, at der blev forlangt et Udvalg nedsat, vil jeg for min Part ikke absolut modsætte mig det, da jeg haaber, det under alle Omstændigheder er Meningen at føre Lovforslaget igennem. Det har jo en meget stor og indgribende Betydning for Bornholms Vedkommende. Jeg vil tillade mig at anbefale det til uforandret Vedtagelse.

Tolderlund: Med Hensyn til Lovens første 6 Paragraffer skal jeg ikke udtale mig; jeg har ikke sat mig saaledes ind i de bornholmske Forhold, at jeg kan danne mig nogen bestemt Mening derom.

Derimod har jeg af yderste Evne sat mig ind i de Forhold, som omhandles i § 7, og er derved kommen til den Erkendelse, at der under Jordebogsafgifterne, selv hvor Domænekanonen er den overvejende Del af dem, næsten alle Vegne skjuler sig enkelte Ydelser, der maa betragtes som faste Statsskatter. Og da det, som det er anført af det ærede 4de kongevalgte Medlem (Steffensen), maa være en Grundregel, naar man gaar over til et helt nyt Skattesystem, at man stryger alle de gamle Skatter, mener jeg, at Befolkningen har et vist Krav paa nu at faa Skatteforholdene omordnede. Og jeg finder, at Forslaget i saa Henseende er saa retfærdigt, som det overhovedet kan blive paa et Omraade, hvor det er umuligt at konstatere, hvad der er Statsskat, og hvad der er Domænekanon. Denne Sag har jo i længere Tid vakt en Del Uro og Bevægelse i de Sogne,